

تأثیر عوامل اقتصادی و اجتماعی بر عدم دریافت خدمات سرپایی در ایران

The effect of economic and social factors on not receiving outpatient services in Iran

فاطمه صفری*^۱، دکترانیسه نیک روان^۲، دکتر به آفرید قلندری^۳

چکیده

مقدمه: هدف از مطالعه حاضر، بررسی تاثیر عوامل اقتصادی و اجتماعی بر عدم دریافت خدمات سرپایی به علت عدم مراجعه برای دریافت خدمات سرپایی یا عدم دریافت خدمات سرپایی پس از مراجعه در بهره مندی از این خدمات در سطح کشور می باشد.

روش ها: روش اجرای این مطالعه از نوع تحلیلی- توصیفی بود. داده های مورد نیاز مطالعه حاضر از داده های خرد طرح بهره مندی از خدمات سلامت که در سال ۱۳۹۳ توسط موسسه تحقیقات سلامت و با همکاری مرکز آمار ایران تهیه شده، جمع آوری شد. با استفاده از روش های اقتصاد سنجی، مدل رگرسیون لجستیک (Logestic) و نرم افزار استاتا (stata) نسخه ۱۳ مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: بین شاخص های اقتصادی و اجتماعی و عدم دریافت خدمات سرپایی ارتباط آماری معنی داری یافت شد. با توجه به مدل رگرسیون لجستیک بین میزان درآمد، نوع فعالیت، میزان تحصیلات، نوع بیمه، وضعیت زناشویی و محل سکونت (شهری/روستایی) با عدم دریافت خدمات سرپایی ارتباط آماری معنی داری وجود داشت. مهمترین یافته پژوهش حاضر رابطه معنی دار بین ویژگی های اقتصادی و اجتماعی و عدم دریافت خدمات سرپایی در ایران بوده است. **نتیجه گیری:** مراقبت های سلامت مرتبط با خدمات سرپایی، به برخی از متغیرهای مستعد کننده وابسته می باشد. اما بهبود متغیرهای اجتماعی و اقتصادی اثرگذار می تواند در کاهش عدم مراجعه جهت استفاده از خدمات سرپایی مؤثر باشد. وجود رابطه معنی دار بین ویژگی های اقتصادی و اجتماعی و عدم دریافت خدمات سرپایی در ایران لزوم توجه مدیران نظام سلامت را بر مبنای نیاز به بهره مندی از خدمات سلامت نشان می دهد.

واژه های کلیدی: عوامل اقتصادی و اجتماعی، عدم دریافت، خدمات سرپایی

۱- کارشناس ارشد اقتصاد بهداشت، دانشکده علوم و فناوری پزشکی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران* (نویسنده مسئول: خانم فاطمه صفری)

۲- استادیار، گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۳- استادیار، گروه نانو تکنولوژی پزشکی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران